
سند چشم انداز

جمهوری اسلامی ایران

در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی

(ابلاغیه مقام معظم رهبری)

« بخشنامه شماره ۱۰۱/۱۹۳۰۰۰ مورخ ۱۳۸۲/۹/۲۰ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، موضوع ابلاغ سند چشم‌انداز و سیاستهای کلی برنامه چهارم توسعه

اکنون که همت مجموعه کارشناسی دولت، در تدوین اولیه سند چشم‌انداز، و سیاستهای کلی برنامه چهارم توسعه جمهوری اسلامی ایران، پس از تأیید در هیئت محترم دولت، و پس از بررسی همه جانبه در مجمع تشخیص مصلحت نظام، مورد تصویب مقام معظم رهبری قرار گرفته و ابلاغ فرموده‌اند، این اسناد جهت اطلاع و اقدام آن دستگاه ابلاغ می‌گردد.

لازم است جهت‌گیریهای مندرج در سند چشم‌انداز، و سیاستهای کلی نظام در تدوین کلیه لوایح برنامه‌ای، بودجه‌ای و عملیات اجرایی آن دستگاه مورد عمل قرار گیرد.

رجاء واثق دارد استفاده از ثمره این تلاشها و تکیه بر وفاق همگانی در مراحل تصمیم‌سازی، سیاست‌گذاری و اجرای برنامه‌های مربوط به سند چشم‌انداز و سیاستهای کلی نظام در سطوح ملی، استانی، بخشی، دستگاهی و ... انشاءالله، موجبات پیوند دولت و مردم را فراهم، و شرایط لازم را برای تحقق اهداف مورد نظر در چشم‌انداز، بیش از پیش فراهم خواهد ساخت.

خداوند، عزت و رحمت خود را برای مردمانی که در کمال اخوت و برادری و عزم، کمر همت به تمشیت زندگی و امور حیات خود در مسیر رضایت حق بسته‌اند، نازل نموده و خواهد نمود. انشاءالله سربلندی و عزت مردم ایران اسلامی، قرین کارنامه همه ما خواهد بود.

« چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی، ابلاغی مقام معظم رهبری

با اتکال به قدرت لایزال الهی و در پرتو ایمان و عزم ملی و کوشش برنامه‌ریزی شده و مدبرانه‌ی جمعی و در مسیر تحقق آرمانها و اصول قانون اساسی، در چشم‌انداز بیست ساله:

ایران کشوری است توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه، با هویت اسلامی و انقلابی، الهام بخش در جهان اسلام و با تعامل سازنده و مؤثر در روابط بین الملل.

جامعه ایرانی در افق این چشم‌انداز چنین ویژگی‌هایی خواهد داشت:

- توسعه یافته، متناسب با مقتضیات فرهنگی، جغرافیایی و تاریخی خود و متکی بر اصول اخلاقی و ارزشهای اسلامی، ملی و انقلابی، با تأکید بر مردم‌سالاری دینی، عدالت اجتماعی، آزادیهای مشروع، حفظ کرامت و حقوق انسانها و بهره‌مند از امنیت اجتماعی و قضایی

- برخوردار از دانش پیشرفته، توانا و تولید علم و فناوری، متکی بر سهم برتر منابع انسانی و سرمایه اجتماعی در تولید ملی

- امن، مستقل، مقتدر با سامان دفاعی مبتنی بر بازدارندگی همه جانبه و پیوستگی مردم و حکومت

- برخوردار از سلامت، رفاه و امنیت غذایی، تأمین اجتماعی، فرصتهای برابر، توزیع مناسب نهاد مستحکم خانواده، به دور از فقر، فساد، تبعیض و بهره‌مند از محیط زیست مطلوب

- فعال، مسئولیت‌پذیر، ایثارگر، مؤمن، رضایت‌مند، برخوردار از وجدان کاری، انضباط، روحیه تعاون و سازگاری اجتماعی، متعهد به انقلاب و نظام اسلامی و شکوفایی ایران و مفتخر به ایرانی بودن

- دست یافته به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه‌ی آسیای جنوب غربی (شامل آسیای میانه، قفقاز، خاورمیانه و کشورهای همسایه)، با تأکید بر جنبش نرم‌افزاری و تولید علم، رشد پرشتاب و مستمر اقتصادی، ارتقای نسبی سطح درآمد سرانه و رسیدن به اشتغال کامل

- الهام‌بخش، فعال و مؤثر در جهان اسلام، با تحکیم الگوی مردم سالاری دینی، توسعه‌ی کارآمد، جامعه اخلاقی، نواندیشی و پویایی فکری و اجتماعی، تأثیرگذار بر همگرایی اسلامی و منطقه‌ای براساس تعالیم اسلامی و اندیشه‌های امام خمینی (ره)

- دارای تعامل سازنده و مؤثر با جهان بر اساس اصول عزت، حکمت و مصلحت

ملاحظه:

در تهیه، تدوین و تصویب برنامه‌های توسعه و بودجه‌های سالیانه، این نکته مورد توجه قرار گیرد که: شاخصهای کمی کلان آنها، از قبیل: نرخ سرمایه‌گذاری، درآمد سرانه، تولید ناخالص ملی، نرخ اشتغال و تورم، کاهش فاصله درآمد میان دهکهای بالا و پایین جامعه، رشد فرهنگ و آموزش و پژوهش و

توانایی‌های دفاعی و امنیتی، باید متناسب با سیاستهای توسعه و اهداف و الزامات چشم‌انداز، تنظیم و تعیین گردد و این سیاستها و هدفها به صورت کامل مراعات شود.

« نامه مقام معظم رهبری در مورخ ۱۳۸۲/۹/۱۱، موضوع ابلاغ سیاستهای کلی برنامه چهارم توسعه

جناب آقای خاتمی ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

با سلام و تحیت

در پی ابلاغ سند چشم‌انداز بیست ساله، که به حول و قوه الهی و توجه‌های حضرت بقیه‌الله ارواحنا فداه، خواهد توانست مسیر توسعه و سازندگی کشور را در جهت هدفهای والای جمهوری اسلامی، نمایان و مشخص سازد، اینک سیاستهای کلی برنامه چهارم، که نخستین برنامه دوران بیست ساله است، برابر اصل ۱۱۰ قانون اساسی ابلاغ می‌گردد.

انتظار می‌رود چارچوب این سیاستها و نقاط مورد تکیه در آن، بتواند به تدوین برنامه‌ای جامع و عملیاتی برای دوره پنج‌ساله بیانجامد. بی‌گمان، اهتمام و دقت نظر جنابعالی و هیئت محترم دولت، و از آن پس مجلس شورای اسلامی، می‌توانند در این باره نقش تعیین کننده خود را ایفا کنند.

تأکید بر این معنا، به این علت ضرورت می‌یابد که، برخی از سیاستهای کلی مصرح در برنامه سوم، از توجه کافی در تقنین و اجرا برخوردار نگشت. مجمع محترم تشخیص مصلحت، و نیز خود دستگاه‌های تقنینی و اجرایی می‌توانند، این کمبود را به نحو شایسته‌ای در این برنامه برطرف کنند.

لازم می‌دانم از مجمع محترم تشخیص مصلحت، و هیئت محترم دولت و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و دبیرخانه مجمع و نیز کارشناسان فعال و همکار با این مجموعه‌ها که در تنظیم سیاستهای کلی برنامه چهارم نقش‌آفرینی کردند، صمیمانه سپاسگزاری کنم.

نسخه حاوی مجموعه سیاستها، همزمان برای مجلس شورای اسلامی و مجمع تشخیص مصلحت ارسال می‌شود.

سید علی خامنه‌ای